

1409

1. Beh. af Lovf. om Forandr. i L. om Driften af de jydsk-hjnske Jernbaner.

1410

at der fra Lovgivningsmagtens Side kan reises adskillige Betænkkeligheder derimod, saa at jeg er enig med dem, der have sagt, at i visse Hovedpunkter maatte Lovgivningsmagten dog ønske at faae Indflydelse paa Lønningerne ved vore Jernbaner. Den høitærede Minister har ligeledes sagt, at det var meget vanskeligt at gjøre flere end Direktøren delagtig i Udbyttet gennem Lantideme; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at ved Livrente- og Forsørgelsesanstalten have flere end Direktøren Lantideme, og det uagtet Lønningerne ere fastsatte paa Finansloven med temmelig udførlige Bestemmelser. Jeg kan ikke saaledes som den høitagtede Minister se nogen Vanskelighed ved at anvende Lantideme-Systemet ogsaa paa de Bestillingsmænd, som ere omtalte i det oprindelige Lovforslag, endskjøndt jeg ikke dermed vil sige, at der jo gerne deri kunde ønskes Forandringer. Man har jo nævnet visse Grupper, og naar man har omtalt netop de Bestillingsmænd, som have Indflydelse paa Indtægten af Statsbanerne, saa vil jeg navnlig gjøre opmærksom paa, om det ikke kunde være ret hensigtsmæssigt, at Stationsforvaltere og Logførere bleve delagtige i en Lantideme, idet deres Behandlingsmaade af de Reisende kan mangen Gang have temmelig stor Indflydelse paa, om der kommer flere eller færre. Jeg tror derfor slet ikke, at det var saa ganske uhenigtsmæssigt at udvide det nævnte System og ikke fastholde det alene for Direktørens Bedkommende, navnlig ikke i saa stor Udstrækning, som Tilfældet er nu med Hensyn til denne Embedsmænd. Jeg kan ikke rigtig forstaa de ærede Lædere, der ere saa enige med den høitærede Indenrigsminister i, at Lovgivningsmagten slet ikke skulde befatte sig med Jartplanerne; thi vel vil jeg indrømme, at Jartplanen ikke kan bestemmes fuldstændig af Lovgivningsmagten, men jeg vil dog sige, at naar den lovgivende Magt faar Indflydelse paa Lønningsbestemmelserne, saa vil ved Behandlingen af disse Jartplanen naturligvis ogsaa blive inddraget med i Omtalet af Lønningsbestemmelserne; thi det kan ikke negtes, at Jartplanen har stor Indflydelse paa, om Nettoudbyttet bliver større eller mindre. Er Jartplanen for Exempel saaledes, at der paa den hele Rundbane, som nu er tilfælde, bliver en Standsning paa et eller andet Sted i længere Tid, vil dette naturligvis ogsaa formindste Indtægten. Jeg kan godt være enig med den ærede Indenrigsminister i, at Indtægter og Udgifter ved Driften ere meget kalkulatoriske, men det ere de jo ogsaa mange andre Steder. Jeg vil f. Ex. nævne Krigs- og Marineministeriet, hvor Talen er om Udgifterne

til Brød og ved Krigsministeriet med Hensyn til Fourage, der have vi altid paa Finansloven haft kalkulatoriske Bestemmelser, saa at jeg ikke kan indse, at der skulde være Noget i Veien for, at vi kunne behandle Indtægterne og Udgifterne for Statsbanernes Drift paa samme Maade. Jeg kan heller ikke indse, at der er saa overordentlig stor Forskel paa Jernbanedriften og Driften af Post- og Telegrafvesenet. Den ærede Minister sagde vel, at Postvesenet var en monopoliseret Institution, uagtet han maatte undtage Dampskibsfarten; men der er jo heller Ingen, der maa anlægge Jernbaner ved Siden af Statsbaner, uden at søge om Koncession derpaa, saa at paa denne Maade bliver der ogsaa en Art Monopol med Hensyn til Statsbanerne. Jeg tror derfor, at det er nødvendigt snarest mulig at faae disse Bestemmelser ordnede ikke alene om Lønningsforholdene, men ogsaa om Jartplanen og ved Siden deraf Løstbestemmelserne. Disse sidste omtalte den ærede Minister slet ikke; men jeg synes dog, at de have en overordentlig Indflydelse paa Indtægter og Udgifter. Der har man jo for en Del af Statsbanernes Bedkommende Konkurrence med Dampskibene. Jeg tror ganske vist ikke, at det gaar an at ansætte Læsterner saaledes, at der kunde indvindes Mere for Statsbanerne, end der nu er Tilfældet, uden at det maatte blive til stor Byrde for de Reisende. Jeg skal ikke bestemt modsætte mig det Forslag, der er kommet fra det andet Lhing, men paa den anden Side anser jeg det for nødvendigt, at vi snarest mulig træffe andre Bestemmelser for Driften end dem, der nu for Tiden ere gjældende.

Winther: Jeg ønsker at bemærke, naar jeg før talte om, at, naar der var Billie til en jevn, god Forstaaelse mellem Administrationen og den lovgivende Magt, saa lod Meget sig ordne og ogsaa Udskilligt rette af det, man har Klaget over. Naar den ærede Minister af den Grund troede, at jeg havde antydnet, at han havde puffet paa sin Myndighed, saa var det ingenlunde min Hensigt at udtale noget Saadant. Mine Udtalelser sigtede til Bemærkninger fra en anden Indenrigsminister. Det forekommer mig tværtimod, at den nuværende Indenrigsminister, der har givet Grunde, hvorfor han anser det for nødvendigt foreløbig at beholde den Stilling for Regjeringen, som den nu indtager med Hensyn til dette Punkt, netop er gaaet den modsatte Vej af det, som jeg før sigtede til med Hensyn til den Maade, hvorpaa en anden Indenrigsminister var gaaet